

**Громадська організація
«Львівська педагогічна спільнота»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«Психологія та педагогіка:
методика та проблеми
практичного застосування»**

25–26 грудня 2020 р.

**Львів
2020**

УДК 159.9+37.01(063)

П86

П86 Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного застосування: Збірник тез наукових робіт учасників міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 25–26 грудня 2020 року). – Львів: ГО «Львівська педагогічна спільнота», 2020. – 184 с.

У збірнику містяться матеріали, подані на міжнародну науково-практичну конференцію «Психологія та педагогіка: методика та проблеми практичного застосування». Для студентів, аспірантів, викладачів навчальних закладів, науковців та представників громадських організацій.

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

УДК 159.9+37.01(063)

© Автори статей, 2020
© Львівська педагогічна спільнота, 2020

Костенко Л. Д. РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ У СИСТЕМІ ПОЗАШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ	76
Майстренко Н. М. ЗАСТОСУВАННЯ ВИНАХІДНИЦЬКИХ ЗАДАЧ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙСТРІВ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ.....	79
Манятовська Г. О. ІНШОМОВНА АУДИТИВНА КОМПЕТЕНЦІЯ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ ТА ТРУДНОЦІ, ПОВ'ЯЗАНІ З ЇЇ ФОРМУВАННЯМ	83
Martianova M. E. BENEFITS AND DISADVANTAGES OF FAMILY EDUCATION.....	86
Мошковський О. М. СПОРТИВНЕ УДОСКОНАЛЕННЯ МАЙБУТНІХ ВІЙСЬКОВИХ ЛІКАРІВ З ВИКОРИСТАННЯМ ПРИНЦИПУ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ	88
Озимовський В. В. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИКОРДОННИКІВ	90
Папудько Д. В. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ЗА ДИСТАНЦІЙНОЮ ФОРМОЮ НАВЧАННЯ У ВВНЗ	92
Приймас Н. В. РОЛЬ ДИТЯЧИХ ТА МОЛОДІЖНИХ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ.....	96
Процишина О. Ю. СУТНІСТЬ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ	99
Степа С. М. КОМПЕТЕНТІСНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ В УМОВАХ НОВОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	102
Тарарук Д. П. СТРУКТУРНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДО ПРОФОРІЄНТАЦІЇ ВЧИТЕЛІВ ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН ПРЕДМЕТІВ В СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ.....	106

Список літератури:

1. Андрійчук І. Християнська мораль і позитивна Я-концепція практичного психолога / І. Андрійчук // Наукові записки ТДПУ ім. В. Гнатюка. Сер. Педагогіка. – Тернопіль, 2001. – Вип. 1. – С. 37–40.
2. Гончарова Т. Дитячі громадські організації України – на захисті прав та інтересів дітей / Т. Гончарова // Початкова школа. – 2000. – № 8. – С. 11–16.
3. Лавриченко Н. Педагогіка соціалізації: європейські абриси / Н. Лавриченко. – К. : ВІРА-ІНСАЙТ, 2000. – 444 с.
4. Лісовець О. Теорія і методика роботи з дитячими та молодіжними організаціями України / О. Лісовець. – К., 2011. – 256 с.

Процишина О. Ю.

аспірантка кафедри музикознавства та музичної освіти

Інститут мистецтв

Київського університету імені Бориса Грінченка

м. Київ, Україна

СУТНІСТЬ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВИКЛАДАЧА МИСТЕЦЬКОЇ ШКОЛИ

Мистецька освіта в Україні перебуває на етапі реформування відповідно до сучасних вимог суспільства, слідуючи тенденціям розвитку освіти у європейських країнах. В умовах практико-орієнтованого навчання реалізовується компетентнісний підхід, що спрямований на формування в здобувачів освіти здатності використовувати знання, вміння, навички на практиці: у подальшій навчальній або професійній діяльності.

Одним з основних напрямів удосконалення мистецької освіти є підвищення її якості через модернізацію змісту, технологій, методів, форм та прийомів навчання. Перед викладачами мистецьких шкіл стоять нові виклики та завдання, для вирішення яких необхідно, щоб були сформовані як загальні, так і спеціальні (фахові/предметні) компетентності. В освітньо-професійній програмі підготовки бакалаврів музичного мистецтва (сольний спів), яким присвоюється кваліфікація викладач закладу початкової мистецької освіти подано чіткий поділ фахових компетентностей: організаційна, музично-інформаційна, мистецтвознавча, музично-теоретична, вокально-виконавська, вокально-сценічна, вокально-методична, інструментально-виконавська [3, с. 6–7].

Вважаємо, що всі фахові компетентності є взаємозалежними та взаємодоповнюючими, адже здатність успішно навчати учнів співу, формувати у них ключові та спеціальні освітні компетентності, залежить не лише від знання методики, а й від сформованості комунікаційних і організаційних умінь, здатності планувати заняття, комбінувати різні види освітньої діяльності, об'єктивно оцінювати досягнення учнів; музично-інформаційної грамотності – використання комп'ютерних програм та мобільних додатків для створення, редагування, відтворення медіа файлів і нотних матеріалів у освітньому процесі; засвоєння знань з теорії та історії музики, вокальної педагогіки; високого рівня гри на музичному інструменті (фортепіано), здатність відтворити та підібрати акомпанемент; володіння різними манерами та техніками співу, демонстрування досконалої вокально-виконавської майстерності, наявність великого концертно-сценічного досвіду. Проте, на нашу думку, методична компетентність є найважливішою складовою особистості педагога-професіонала, тому що від рівня її сформованості залежить здатність викладача мистецької школи ефективно передавати власний музичний досвід новому підростаючому поколінню. Нами була розроблена структура означеної компетентності як сукупність трьох компонентів, що базуються на основних сферах особистості: когнітивній, емоційній (ціннісно-мотиваційній), діяльнісній.

1. Когнітивний компонент пов'язаний з процесами мислення, пізнання людиною об'єктів, предметів та явищ навколишнього світу, формування суджень, міркувань, умовиводів та понять [2, с. 362]. Охоплює здатність:

- збирати та впорядковувати навчально-методичний матеріал та педагогічний репертуар;
- класифікувати існуючі вокальні методики та розробляти авторські;
- пояснювати та аргументувати основні положення вокального мистецтва, стильові та жанрові особливості музики;
- досліджувати кращі зразки вокального виконавства, демонструвати досвідченість та обізнаність у теорії вокального мистецтва;
- встановлювати зв'язок між вокальними вправами та репертуаром, між вивченим та новим матеріалом;
- вміння прогнозувати ефективність обраних прийомів та методів навчання тощо.

2. Ціннісно-мотиваційний компонент стосується емоційної сфери особистості, що характеризується трьома аспектами суб'єктивного ставлення: оцінний, експресивний (емоційний) і спонукальний [2, с. 440]. Сюди ми відносимо:

– здатність слідувати моральним переконанням, об'єктивно сприймати індивідуальні особливості та поважати культурне різноманіття учасників освітнього процесу (учнів, концертмейстера, керівників школи);

– створювати позитивну, дружню атмосферу на занятті та знаходити оптимальний вихід з конфліктних ситуацій;

– володіти розвиненим художньо-естетичним смаком та виховувати музичний смак в учнів;

– бути зацікавленим у творчій педагогічній діяльності, слідувати високодуховним, загальнокультурним цінностям та підпорядковувати особисті інтереси, прагнення та бажання принципам гуманізму тощо.

3. Діяльнісний компонент на думка Т. Бондаренко охоплює: «проектувальні, адаптаційні, організаційні, гностичні, дослідницькі та мотиваційні вміння та навички» [1, с. 153]. Ми згодні з дослідницею, проте слід додати вокально-виконавські вміння:

– досконале володіння музичним та вокальним слухом;

– здатність контролювати спів учня та вміння відпрацьовувати з ним правильну природну техніку виконання;

– вміння майстерно та виразно показувати (виконувати) вокальні приклади для учня;

– інтерпретувати та вибирати методи навчання співу, вокальні вправи, вокалізи та художні твори відповідно до поставлених завдань та індивідуальних потреб і здібностей учня;

– організовувати, планувати освітній процес;

– реалізовувати творчий потенціал учнів, шляхом виконання нетрадиційних завдань, активної участі у фестивалях, конкурсах, концертах;

– оцінювати та вимірювати рівень навчання та вокального виконання учня;

– проектувати та координувати авторські мистецькі заходи за участю учнів;

– активно взаємодіяти та співпрацювати з учнями, їхніми батьками, колегами, іншими музикантами та митцями тощо.

Отже, щоб підготувати майбутніх викладачів мистецьких шкіл до успішного виконання професійної діяльності, в умовах вищої школи необхідно сформувати у них не лише мистецтвознавчу, музично-теоретичну, виконавську компетентності, а найголовніше методичну компетентність, яка забезпечує здатність викладача задовольняти освітні та художньо-естетичні потреби учнів. Подальшого дослідження та розробки потребують педагогічні умови, методи, прийоми і форми роботи з формування методичної компетентності майбутнього викладача мистецької школи на заняттях сольного співу.

Список літератури:

1. Бондаренко Т. Визначення змісту, структури та етапів формування методичної компетентності у майбутніх вчителів біології. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2012. № 5 (Ч. 2). С. 150–155.
2. Варій М. Загальна психологія: 3-тє вид: підр. [для студ. вищ. навч. закл.] Київ : Центр учбової літератури, 2009. 1007 с.
3. Освітньо-професійна програма 025.00.02 «Сольний спів» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: затв. рішенням Вченої ради Київського університету імені Бориса Грінченка від 27 квіт. 2017 р. № 4. 17 с.

Степа С. М.

викладач

Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Бродівський фаховий педагогічний коледж
імені Маркіяна Шашкевича»
м. Броди, Львівська область, Україна

КОМПЕТЕНТІСНА СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ВИКЛАДАЧА ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕДЖІ В УМОВАХ НОВОГО ОСВІТЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Серед багатьох проблем сьогодення вирізняється одна з найактуальніших – статус вчителя, його професіоналізм, бажання по-новому працювати і вирішувати актуальні проблеми, постійно навчатися, прагнути до самовдосконалення, готовності до інновацій, до впровадження новітніх технологій, без чого на сучасному етапі розвитку суспільства неможливо бути інноваційним фахівцем з високим рівнем професійної культури.

Необхідність розвитку професійної культури викладача обумовлена постійно зростаючими вимогами до рівня загальної та спеціальної підготовки випускників педагогічних вузів; зміною загальноосвітніх парадигм, що фіксують перехід від масово-репродуктивних форм та методів викладання до індивідуально-творчих; підготовкою майбутніх фахівців до професійного, компетентного входження в ринок праці з міцно сформованими потребами в постійному професійному саморозвитку, самовдосконаленні та самореалізації. Справжній педагог– професіонал повинен поєднувати в собі професійні здібності, знання, вміння та досвід при достатньо високому рівні професійної культури.